Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 181 Miercuri 5 Iulie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ŢARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte
220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
şi UNIV.-SPORT
câte 500 lei

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

UN EXCES

Există dispoziţiuni legale care interzic ofensarea pudoarei publice şi există sancţiuni penale contra recalcitranţilor.

Ele nu se aplică însă contra unei ofense colective, săvârşită în lunile de vară în staţiunile de pe litoralul Mării Negre.

De aci, acel nudism ce depăşeşte tot mai mult marginile în care se impune să fie restrâns.

De sigur că persoanele de ambe sexe şi de orice vârstă, care fac băi de mare şi cură de soare, sunt îndreptăţite să facă şi una şi alta în costumul cel mai sumar. Iar aceia cari, fără să se scalde în valurile mării sau în razele soarelui, pătrund totuş în acea zonă, n'au dreptul să se considere jigniţi, după cum pudoarea publică nu poate cere represiuni.

Este însă cu totul altul cazul acelora cari exced marginile licite, intrând în acelaş redus costum de bae în restaurantele de pe ţărmul mării, aşezându-se la mese şi consumând, sau chiar circulând pe distanţe mai lungi ori mai scurte până la hotelurile sau casele unde locuesc.

Ce determină pe aceşti ofensatori ai pudoarei publice, este uşor de înţeles. Ce este mai greu de înţeles, este cauza pentru care nu funcţionează acţiunea represivă, atât de promptă faţă de contravenţiuni răzleţe, cu resfrângeri mai reduse asupra moralei publice.

Localurile de alimentare sunt contaminate de acest năravîn rădăcinat din cauza îngăduinţei, iar vilegiaturiştii neatinşi de el, sunt siliţi, mai ales acolo unde nu există şi din cele ferite de nudismul inoportun, să asiste la un spectacol pe cât de vast, pe atât de deplorabil, în special din punctul de vedere al educaţiei copiilor şi adolescenţilor.

Acea întrecere în costume cât mai greu de descoperit, acea expoziţie vie, care în zilele de sărbătoare ia proporţii de aşa fel, încât consumatorii îmbrăcaţi sunt udaţi sau unşi de nudurile ambalante, trebuesc să-şi găsească înfrânarea în interzicerea de a părăsi plaja în asemenea condiţiuni.

Obligaţiunea de a purta la restaurante şi pe arterele de comunicaţie, peste costumul de bae, o manta închisă ar fi o măsură care ar salva de atari jigniri şi pudoarea publică şi pe aceia pentru care ele sunt cu totul indezirabile, fără să creeze nicio dificultate celor ce forfotesc, dincolo de plajă, mulţi chiar fără să ia contact cu marea.

Prefecturile, edilităţile, administraţiile băilor, ofiţerii de poliţie judiciară datoresc frumoaselor staţiuni de pe Marea Neagră ocrotirea necesară, cu atât mai mult cu cât ele sunt din ce în ce mai căutate de străini, cari ştiu să facă distincţiunea între ce este licit şi ce este ilicit.

CIOCNIRE DE TRENURI LÂNGĂ MILANO

3 morţi, 10 grav răniţi şi alţi 50 răniţi uşor

Milano, 2 (Rador). — Un tren de călători s'a ciocnit cu unul de marfă în apropiere de Milano.

Sunt trei morţi, 10 grav răniţi şi vreo 50 de călători, cari au suferit contuziuni.

Se pare că accidentul se datoreşte reverberaţiei soarelui, care ar fi împiedecat pe mecanicul trenului de călători să distingă culorile semnalelor avertizatoare.

O manifestaţie patriotică la teatrul de Stat din Praga

Publicul şi actorii plângeau

Praga, 2 (Rador). — *Agenţia „Havas" transmite:*

Reprezentaţia piesei patriotice „Lanterna" de Jirasek, scrisă în vremea reacţiunii austriace, a dat loc, la teatrul de stat, la manifestaţii patriotice.

In clipa când un interpret a declarat „Imi voi apăra ţara, chiar de ar fi să mor pentru ea", publicul a început să cânte imnul naţional. Spectatorii şi actorii aveau lacrămile în ochi. Alte pasagii cu caracter patriotic au fost îndelung aplaudate.

Poliţia cehă s'a retras spre a nu fi obligată să intervină.

xXO●OXx

D-nii Hitler şi Mussolini nu s'au întâlnit

Roma, 2 (Rador). — Posturile de radio din Italia au desmințit că d-nii Hitler şi Mussolini s'ar fi întâlnit de curând la graniţa italo-germană.

Ce căldură, ce căldură!

Un cetăţean şi-a uitat coşul cu „calde cornuri" şi, doborât de arşiţă, moţăie pe aripa unui automobil.

Franţa e ferm hotărâtă

să apere statutul Danzigului şi statu-quo în răsăritul Europei

Comunicarea făcută de d. Bonnet ambasadorului german din Paris

Paris, 2 (Rador). — Ambasadorul Germaniei, contele Welczek, care s'a înapoiat din Berlin şi nu văzuse pe d. Bonnet de şase săptămâni, a făcut Sâmbătă o vizită ministrului francez al afacerilor străine.

Contele Welczeck a comunicat d-lui Bonnet punctul de vedere al guvernului german, iar ministrul francez de externe l-a informat asupra atitudii pe care ar adopta-o Franţa în cazul unei agresiuni împotriva Danzigului sau a coridorului polonez.

*****

Paris, 2 (Rador). — In legătură cu întrevederea pe care d. Bonnet a avut-o Sâmbătă cu d. von Welczeck, ziarul Le Temps scrie:

D. Bonnet a folosit, în momentul cel mai oportun, prilejul de a informa oficial guvernul Reichului pe cale diplomatică normală, despre atitudinea exactă a Franţei, identică cu cea a Angliei, şi ferma ei hotărîre de a îndeplini în conştiinţă toate obligaţiile, care rezultă din acordurile încheiate.

Această comunicare, hotăritoare pentru desvoltarea situaţiei internaţionale, este riguros conformă spiritului şi literei declaraţiei franco-germane dela sfârşitul lui 1938, care prevede schimburi de vederi între cele două guverne în toate cazurile de gravă tensiune internaţională.

Guvernul republicii consideră util pentru cauza păcii să reamintească ambasadorului Reichului atitudinea luată de Franţa şi care, ca şi cea a Angliei, este de aşa natură încât nu ar putea să admită nici o încercare de a modifica în mod unilateral statutul Danzigului şi nici o atingere adusă statu quo-ului în răsăritul Europei.

Guvernul german, avertizat de raportul pe care trebue să i-l fi adresat d. Welczeck, nu mai poate ignora în clipa de faţă că angajamentele luate de Franţa şi de Anglia faţă de Polonia sunt formale şi precise şi că vor fi ţinute în toate împrejurările în vederea cărora au fost contractate.

D. BONNET
ministrul afacerilor străine

Conversaţia dintre d. Bonnet şi d. Welczek nu implică nici o discriminare, nici o sfidare, nici o ameninţare directă sau indirectă. Ea are, se poate spune, caracterul unei comunicări oficiale făcută cu titlu de informaţie, spre a risipi orice echivoc şi a reaminti realitatea pe care se pare că Berlinul este prea înclinat a o pierde din vedere.

Un discurs al preşedintelui Lebrun

Franţa crede în binefacerile păcii şi îşi respectă şi obligaţiunile

Paris, 2 (Rador). — Preşedintele Lebrun, însoţit de d-nii Sarraut, Zay, Queille şi Pomaret, au vizitat, Duminică dimineaţa, regiunea viticolă din împrejurimile oraşului Montpellier.

La banchetul oferit la Montpellier, preşedintele Lebrun a ţinut o cuvântare, în care a declarat, între altele:

Franţa este pentru respectul dreptului şi al acordurilor internaţionale, împotriva oricărei politici de forţă, violare a graniţelor şi de supunere a celor slabi. Ea vrea ca conflictele de interese dintre popoare să fie soluţionate prin mijloace paşnice, fără să fie nevoe de a se recurge la arme.

Ea are încredere în libertatea politică şi economică, care pot asigura oamenilor o viaţă fericită şi de demnitate, fără care viaţa nu merită a fi trăită.

Franţa crede în binefacerile păcii, dar, în acelaşi timp, ea acceptă sarcinile indispensabile pentru a asigura apărarea ei şi îndeplinirea obligaţiilor care îi incumbă în concertul puterilor care, ca şi ea, vorbesc limbajul raţiunii.

Ea are convingerea că, dacă popoarele s'ar putea rosti printr'un plebiscit cu adevărat sincer, cele mai multe dintre ele s'ar alătura democraţiilor occidentale în sforţarea lor pentru a organiza frontul păcii.

Franţa îşi păstrează speranţa că, dacă nenorocirea ar face ca lumea să răsune iar de sgomotul armelor, am vedea din nou, ca în 1914, popoarele luând parte la lupta pentru triumful principiilor de libertate şi dreptate.

D. LEBRUN
preşedintele Republicei franceze

Armata franceză este gata

să învingă, dacă i s'ar impune războiul

Două cuvântări rostite la monumentul aviatorului Farman

Paris, 2 (Rador).—Duminică a fost inaugurat monumentul ridicat în amintirea aviatorului francez Henri Farman. Erau de faţă ministrul justiţiei, precum şi numeoase alte personalităţi civile şi militare.

Generalul Weiss, reprezentând pe ministrul aerului, a ţinut o cuvântare, în care a declarat, între altele:

Materialul de aviaţie francez este azi în fruntea tuturor celor din Europa. Tineretul se înscrie în atât de mare număr în aviaţie, încât singura greutate este de a face selecţia necesară.

Avem în mână o armată gata să învingă, dacă i s'ar impune războiul, a încheiat oratorul.

După aceea a luat cuvântul d. Marchandeau, ministrul justiţiei, care a declarat:

Energiile franceze ar fi tot atât de gata să răspundă unui act de agresiune pe cât au fost şi rămân gata să colaboreze în domeniul internaţional. Ele au dat mii de dovezi de spirit de împăciuire, consimţind la numeroase sacrificii.

Dar ar greşi acei care ar crede că Franţa este dispusă să se renege pe ea însăşi pentru a îndepărta cu câteva ceasuri o primejdie pe care ar vedea-o apărând din nou, cu atât mai ameninţătoare.

Armura Franţei este azi tot atât de puternică ca şi curagiul ei iar forţa ei egalează conştiinţa pe care o are despre dreptul ei.

D. Corbin la d. Bonnet

Paris, 2 (Rador).—D. Georges Bonnet, ministrul afacerilor străine, a primit Duminică în audienţă pe d. Corbin, ambasadorul Franţei la Londra.

Intrevederea Daladier-Gamelin

Paris, 2 (Rador). — *D. Edouard Daladier, preşedintele consiliului, a avut Duminică dimineaţa cu generalul Gamelin o întrevedere, care a durat mai bine de o oră.*

O DECLARAŢIE A GAULEITER-ULUI FOERSTER

Danzig, 2 (Rador). — *Intr'un discurs rostit aici, gauleiterul Foerster a declarat între altele:*

Noi, danzighezii, vrem să ne întoarcem la Reich. Şi ne vom întoarce. Un cuvânt al Fuehrerului cântăreşte în faţa noastră mai greu decât toate frazele marţiale şi toate minciunile restului lumii. Nimeni la Danzig nu trebue să-şi piardă calmul. Nici o ameninţare polonezâ nu poate produce frică în sufletele danzighezilor. Dacă Fuehrerul va aduce Danzigului libertatea, populaţia danzighezâ se va uni, ca un singur om, în credinţă de nesdruncinat faţă de Fuehrer şi Germania, gata la orice sacrificiu pe care Fuehrerul l-ar cere din partea ei, sacrificiu nu numai de bunuri, dar chiar şi de sânge şi de viaţă.

La Danzig au sosit noui transporturi de arme germane

Danzig, 2 (Rador). — Ziarele poloneze semnalează sosirea de noui transporturi cu arme la Danzig.

Tancuri mici şi tunuri ar fi fost aduse din Prusia Orientală, pe mare, până la şantierele Schichau, pe bordul unor vapoare vechi, trimise pentru reparaţii şi care deci nu au fost supuse vreunui control vamal.

Polonezii, cari lucrau la aceste şantiere au fost concediaţi brusc acum câteva zile, astfel că transporturile pe apă venite din Prusia Orientală nu mai pot fi controlate.

„Cea mai mică imprudenţă poate da foc întregului continent european"

Spaţiul vital înseamnă hegemonie

Declaraţiile ministrului marinei al Franţei

Paris, 2 (Rador). — „S'ar crede că am revenit în zilele lui Iulie 1914. Fiecare din noi se întreabă dacă există în lume vreun nebun care să nu dea înapoi în faţa acestei crime care este războiul", — a declarat Duminică, într'un discurs rostit la Annecy, d. Campinchi, ministru marinei.

După ce a remarcat că marea sforţare de propagandă întreprinsă de Italia în speranţa de a intimida Franţa, reprezintă bani pierduţi pentru o ţară, care nu are chiar mulţi, d. Campinchi a amintit lecţia istorică ce arată că nici o dictatură nu durează mai mult de o generaţie.

Şi el a adăugat: „Cea mai mică imprudenţă poate să dea foc întregului continent european. Fiecare trebue să ştie că nu ar fi vorba de un incident localizat, permiţând să se facă pacea în paguba celui slab, ci de un uriaş iureş de popoare, de o adevărată întreprindere de exterminare, din care învinsul ar ieşi nimicit, iar civilizaţia compromisă pentru totdeauna".

D. Campinchi a declarat apoi că Franţa a făcut sacrificii constante pentru pace. Este totuşi imposibil să nu se vadă că „libera dispoziţie a popoarelor, antisemitismul şi antikominternul" reprezintă numai paravane destinate să mascheze operaţiile forţei.

„Spaţiul vital, a spus în continuare ministrul, înseamnă hegemonia europeană. Europa va fi ea germană? Iată adevărata problemă. Va trebui să facem toate sforţările pentru a menţine pacea şi libertatea popoarelor... Nu este vorba numai de Danzig. Este vorba de ordinea europeană. Democraţiile au fixat limite, care nu ar putea fi depăşite fără dezonoare. Cei cari au planuri nemărturisite — pentru a nu spune de nemărturisit — trebue să spună dacă sunt într'adevăr pentru pace. Ar fi însă o tragică orbire dacă s'ar lua această liniştită declaraţie drept slăbiciune. Liberalismul nu este un lucru sfârşit. Luptăm pentru democraţie şi libertate, luptăm deasemeni pentru pace, fraternitate şi libertatea Franţei".

Săptămâna internaţională

Nu se poate spune că generaţia vremurilor de azi n'are sistemul nervos solid. Rareori nervii omenirii au fost supuşi la atâtea încercări, cu o persistenţă aproape diabolică şi cu o alternanţă de speranţe şi decepţii, pentru îndurarea căreia trebue într'adevăr un sistem nervos sănătos, un bun şi stabil echilibru moral şi mai presus de toate o profundă abnegaţie faţă de bunătăţile pământeşti şi o dezvoltată conştiinţă naţională. Dealtfel, aşa se şi explică admirabilul calm care persistă în toate ţările cu toată tensiunea internaţională, cu toată perspectiva din ce în ce mai clar conturată şi mai apropiată a unui posibil conflict general.

Dacă în cursul săptămânii care a precedat pe acea încheiată ieri, punctul nevralgic se deplasase din Europa în Extremul Orient şi se părea că conflictul, în cazul când s'ar fi produs, ar fi putut fi localizat — manifestările morbide au reapărut cu o şi mai mare acuitate în această turmentată Europă.

Dela săptămâna Tientsin-ului s'a revenit la săptămâna Danzig-ului.

Săptămână încărcată de ştiri din ce în ce mai alarmante, de declaraţii din ce în ce mai categorice, de pregătiri din ce în ce mai active şi mai substanţiale.

Dealtfel, observatorii bine informaţi şi cunoscători ai situaţiei din Extremul Orient n'au considerat incidentele de la Tientsin de natură să producă un conflict armat imediat.

Evenimentele dela Tientsin au fost desigur, grave. Ele atingeau profund prestigiul britanic, mai ales prin caracterul ofensător al unor măsuri luate contra cetăţenilor britanici. Cu toate acestea, opinia publică britanică şi-a păstrat calmul şi, deşi frând în cele ce se petreceau posibilitatea unei diversiuni, nu şi-a îndepărtat nici un moment atenţiunea dela focarul principal care ar putea deziănţui conflictul şi care e în Europa. Această prudenţă politică, a înlesnit posibilitatea unor negocieri diplomatice între Anglia şi Japonia pentru găsirea unei soluţiuni locale. Aceste negocieri, cari urmează să se desfăşoare în cursul săptămânii care începe, nu vor fi desigur uşoare, dat fiind deosebirea destul de mare ce există între modul de a vedea al celor două părţi. Acordul dela Singapur, atitudinea Statelor Unite şi hotărîrea Marei Britanii, de a nu sacrifica dorinţei ei, de a se ajunge la o înţelegere, nimic din prestigiul, ori din interesele ei vitale dar de a face tot posibilul pentru evitarea unui conflict, sunt elemente care îndreptăţesc totuşi speranţa că negocierile vor putea duce la un rezultat.

Dar, dacă în această privinţă, s'a produs o oarecare destindere, ea n'a dat răgaz popoarelor să-şi întărească speranţa în posibilitatea unei reglementări pacifice a tuturor litigiilor ameninţătoare.

Intr'adevăr din clipa în care telegramele ne-au adus vestea destinderei în Extremul Orient, o adevărată cascadă de ştiri grave a pornit dela Danzig. Şi modul cum s'au desfăşurat lucrurile în cursul săptămânii expirate, dovedeşte că ele erau pregătite mai din vreme şi că guvernele din Paris şi din Londra erau informate. Aşa se explică tonul grav al discursului d-lui Daladier rostit la închiderea Parlamentului francez, când primul ministru a spus Franţei şi lumii întregi că „de 20 de ani situaţia internaţională n'a fost

(Continuare în pagina 2-a)

BULETIN ARHEOLOGIC NUMISMATIC

MONETELE DACILOR

de CONST. MOISIL

Monetele regelui Filip II al Macedoniei, fiind cele dintâi cari au circulat în Dacia şi cari au fost întrebuinţate de Daci în transacţiile lor comerciale, au avut o influenţă atât de mare asupra lor, încât peste puţin timp au început şi Dacii să bată monete proprii şi pentru ele au adoptat tipurile monetelor macedonene.

Dar Dacii având organizaţia de trib n'au emis monete comune pentru întreg poporul ci fiecare şef de trib a pus să se bată, când a crezut necesar, monetele trebuincioase pentru satisfacerea intereselor comerciale ale tribului său.

Dintre monetele lui Filip II, acelea cari au intrat în cantităţi mai mari în Dacia — şi cari şi astăzi se găsesc în număr mai mare la noi — au fost piesele de argint de 4 drahme (tetradrahmele). Ele reprezentau pe faţă capul lui Zeus, iar pe revers unele înfăţişau pe rege călărind spre stânga, cu pălăria în cap şi mantia pe umeri fâlfâind în vânt, iar altele un călăreţ tânăr şi cu capul gol înaintând spre dreapta. Amândouă aceste feluri de tetradrahme au servit ca prototipuri pentru monetele dace, cari şi ele erau numai de argint.

Piesele de aur ale lui Filip II, de şi au circulat şi ele în Dacia, nu au fost luate de model, căci Dacii cu toate că lucrau aurul din minele lor atât de bogate, n'au decât târziu monete de aur.

Privind mai de aproape monetele dace de argint, cari s'au descoperit în ţara noastră — vechea Dacie liberă — constatăm că diferă în multe privinţe de prototipurile macedonene. Monetarii daci nu erau destul de pricepuţi ca să reproducă exact aceste prototipuri, ci le modificau după concepţia lor araistică şi le barbarizau. Din această cauză unele sunt atât de depărtate de prototipurile macedonene, încât abia se poate recunoaşte că au fost influenţate de acestea.

Dar deosebiri destul de mari găsim şi între monetele dace,

(Continuare în pag. 2-a)

Noul şef al marinei de război din Statele-Unite

Vice-amiralul Charles P. Snyder, pe bordul lui *West-Virginia*, în portul Los Angeles, făcându-şi declaraţia radio-difuzată imediat după ce a fost numit în înalta-i funcţiune de azi.